

Belowska J.¹, Panczyk M.¹, Zarzeka A.¹, Zmuda-Trzebiatowska H.^{2,3}, Kot-Doniec B.², Gotlib J.¹

¹ Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

² Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego Wydziału Nauki o Zdrowiu Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

³ Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Warszawie

Adres do korespondencji:

mgr Jarosława Belowska

Zakład Dydaktyki i Efektów Kształcenia Wydziału Nauki o Zdrowiu

Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

ul. Żwirki i Wigury 81, 02-091 Warszawa

tel./fax: (22) 57 20 491

e-mail: jaroslawa.belowska@wum.edu.pl

www.zakladdydaktyki.wum.edu.pl

Tytuł: Evidence-based Practice Profile Questionnaire – adaptacja kwestionariusza do badania wiedzy, postaw i umiejętności w zakresie EBP w grupie polskich pielęgniarek

Wstęp

Ocena rzetelności jest ważnym elementem badania jakości narzędzia badawczego i istotnym krokiem w procedurze adaptacji narzędzia badawczego do nowych warunków kulturowych. Stworzony w Australii kwestionariusz Evidence-based Practice Profile Questionnaire, gdzie od długiego czasu zawód pielęgniarki jest silnie profesjonalizowany, jest ustrukturyzowanym i standaryzowanym narzędziem diagnostycznym przeznaczonym do badania wiedzy, postaw i umiejętności wobec praktyki zawodowej opartej na faktach w naukach medycznych. Cechy te powinny być mierzone jedynie przy pomocy rzetelnych narzędzi, które będą umożliwiały porównywanie wyników badań prowadzonych w grupach różnych specjalistów przez różnych badaczy

Cel

Celem pracy była ocena rzetelności kwestionariusza Evidence-based Practice Profile Questionnaire na podstawie badań przeprowadzonych wśród polskich pielęgniarek.

Materiał i metody

Anonimowy, standaryzowany kwestionariusz „Evidence-Based Practice Profile Questionnaire” z Uniwersytetu w Południowej Australii: 7 domen (5 opartych na skali Likerta, 2 na skali nominalnej), 74 pytania zamknięte. Analiza statystyczna: współczynnik -Cronbacha, STATISTICA 12. Ocenę rzetelności kwestionariusza przeprowadzono w oparciu o analizę spójności wewnętrznej dla całej skali oraz wyodrębnionych domen poprzez wyznaczenie odpowiednich współczynników rzetelności według formuły zaproponowanej przez Cronbacha. Zgodnie z kryterium Nunnally’ego, przyjęto jako dopuszczalny próg poziom rzetelności dla $> 0,70$. Badania przeprowadzono wśród 548 pielęgniarek, przystępujących do specjalizacyjnych egzaminów państwowych organizowanych przez CKPPIP w sesji wiosennej 2014 r; 74% kobiet. Średnia wieku: 42 lata (min. 35, max. 56, SD=8,455). 173 (31%) badanych posiadało tytuł magistra. Staż pracy w badanej grupie wyniósł 16,9 roku (min. 10, max. 37, SD=4,979). 280 (51%) badanych podejmowało zatrudnienie w sektorze publicznym.

Wyniki

Współczynnik -Cronbacha dla całego kwestionariusza, mierzący wewnętrzną spójność użytego narzędzia, był wysoki i wyniósł $=0.905$. Dla poszczególnych 5 domen, opartych na skali Likerta, współczynnik był również

wysoki i wyniósł odpowiednio: Wiedza i postawy pielęgniarek wobec EBP =0.905, Zastosowanie EBP w praktyce zawodowej pielęgniarek =0.892, Poziom umiejętności związanych z EBP =0.925, Predyspozycje i bariery ograniczające wykorzystywanie EBP przez pielęgniarki =0.814.

Wnioski

Ocena rzetelności wykorzystanego narzędzia badawczego wykazała, że kwestionariusz jest efektywnym sposobem pomiaru wiedzy i postaw pielęgniarek wobec praktyki zawodowej opartej na dowodach naukowych i może być zastosowany w warunkach polskich.

Słowa kluczowe

rzetelność, praktyka pielęgniarska oparta na faktach

J. Belowska¹, M. Panczyk¹, A. Zarzeka¹, H. Zmuda-Trzebiatowska^{2,3}, B. Kot-Doniec², J. Gotlib¹

¹ Division of Teaching and Outcomes of Education, Faculty of Health Science, Medical University of Warsaw, Poland

²Division of Clinical Nursing, Faculty of Health Science, Medical University of Warsaw, Poland

³Centre for Postgraduate Education of Nurses and Midwives in Warsaw

mgr Jarosława Belowska

Division of Teaching and Outcomes of Education, Faculty of Health Science, Medical University of Warsaw, Poland

Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

ul. Żwirki i Wigury 81, 02-091 Warszawa

tel./fax: (22) 57 20 491

e-mail: jaroslawa.belowska@wum.edu.pl

www.zakladdydaktyki.wum.edu.pl

Title: **Evidence-Based Practice Profile Questionnaire – adaptation of the questionnaire to the study of the knowledge, attitudes and skills in the area of EBP in a group of Polish nurses.**

Introduction

Reliability assessment is an important element of studying the quality of the research tool and an essential step in the procedure of adapting a research tool to new cultural conditions. The questionnaire Evidence-Based Practice Profile Questionnaire developed in Australia where the profession of a nurse has long been strongly professionalized is a structured and standardized diagnostic tool for studying the knowledge, attitudes and skills in relation to professional practice based on facts in medical sciences. The features referred to should be measured only with reliable tools which will enable to compare research findings obtained in different groups of specialists by different researchers.

Aim

The aim of the study was to evaluate the reliability of the questionnaire Evidence-Based Practice Profile Questionnaire on the basis of research carried out among Polish nurses.

Material and Methods

An anonymous, standardized questionnaire Evidence-Based Practice Profile Questionnaire from University in Southern Australia: 7 domains (5 based on the Likert scale, 2 on the nominal scale), 74 closed questions. Statistical analysis: -Cronbach coefficient, ST on the basis of STATISTICA 12. The evaluation of the reliability of

the questionnaire was carried out on the basis of an analysis of internal consistency for the whole scale and for individual domains by determining relevant reliability coefficients according to the formula proposed by Cronbach. Pursuant to Nunnally's criterion, an admissible level / threshold of reliability was adopted for $\alpha > 0.70$. The study covered 548 nurses taking state-run specialty examinations organized by the Centre for Postgraduate Education of Nurses and Midwives in the spring session 2014; 74% women. Mean age: 42 years (min. 35, max. 56, SD = 8.455). 173 (31%) of the nurses studied had a master's degree. The length of work in the study group was 16.9 years (min. 10, max. 37, SD = 4.979). 280 (51%) respondents worked in the public sector.

Results

The Cronbach coefficient for the questionnaire as a whole, measuring the internal consistency of the research tool used was high and amounted to $\alpha = 0.905$. For 5 individual domains, based on the Likert scale, the coefficient was also high and amounted to: Knowledge of and attitudes of nurses to EBP $\alpha = 0.905$, Application of EBP in professional practice of nurses $\alpha = 0.892$, Level of skills connected with EBP $\alpha = 0.925$, Predispositions and barriers limiting the use of EBP by nurses $\alpha = 0.814$.

Conclusions

The evaluation of the reliability of the research tool used showed that the questionnaire is an effective way of measuring the knowledge and attitudes of nurses with respect to professional practice based on scientific evidence and can be used in Polish conditions.

Key words

reliability, nursing practice based on facts